

Highlights

In deze veiling zijn meer dan 2500 lotnummers bijeengebracht uit vele verschillende particuliere collecties en nalatenschappen. Hieronder enkele highlights.

Uit de collectie van J.G.F. van Achterbergh (circa 1860-1936), Huize Gretha, Amersfoort.

J.G.F. van Achterbergh was een bijzonder en uniek mens. De grootvader van de grote keramiekverzamelaar J.W.N. van Achterbergh werd geboren aan het einde van de 19e eeuw. Hij opereerde zijn leven lang als projectontwikkelaar en liet straten bouwen in o.a. Oud-West en de Staatslieden-buurt in Amsterdam. De huurinkomsten van deze straten zorgden tot aan de generatie van zijn kleinzoon voor financiële onafhankelijkheid en creëerde een mecenaat op keramisch gebied. Als zeer veelbelovend jongmens reed hij in het Amsterdam van 1880 als een van de eersten met een automobiel door de stad, hetgeen toen bijna als des duivels werd gezien. Hij was modern en stond vol in de avant-garde. Zo was hij bevriend met de beroemde kunsthistoricus Prof. Dr. F.W. Hudig die als één van de eerste kunsthistorici onderzoek deed naar faience, majolica en tegels. Deze kenner bracht de liefde en interesse voor dit vakgebied over aan Georg en Jacob sr, de vader van Jacob jr die een groot gedeelte van zijn collectie aan vele openbare verzamelingen schonk zoals bijvoorbeeld Museum het Prinsessehof, te Leeuwarden.

Zij reisden zelfs samen naar Perzië en Spanje op zoek naar oude tegels, die in het Haags Gemeentemuseum in samenwerking met H.P. Berlage, ook een persoonlijk vriend, werden ondergebracht. De twee tegeltableaus (**lots 2552 en 2553**) zijn daar nog een tastbare herinnering van. De klok die wij onder **lot 7719** veilen is volgens overlevering door H.P. Berlage aan de familie gegeven en ook door hem ontworpen.

Toen in 1914 de Eerste Wereldoorlog uitbarstte en er velen 'uitgewekenen' van België naar Nederland kwamen stelde Georg en zijn vrouw Grietje Tolman in Amersfoort hun Villa Gretha ter beschikking, een groot, voor de familie gebouwd, herenhuis. Hij liet het huis gemeubileerd, met veel winterprovisie en een waakhond achter en verhuisde zelf naar Amsterdam. Georg kwam om bij een auto-ongeluk in 1936.

Alle objecten die in deze veiling uit de collectie van J.G.F. van Achterbergh worden aangeboden

stonden eens in Villa Gretha. De zeer bijzondere en unieke Empire tafelklok met de figuur van de Comedia dell'Arte is door Georg gekocht bij de al even flamboyante antiquair Charley Staal (**lot 7719**). Volgens overlevering kocht Staal de klok in Lyon na lang onderhandelen voor een vorstelijk bedrag van een Franse edelman. Deze edelman beweerde dat het klokje afkomstig was uit een paviljoen in Versailles, een verhaal dat Staal toen uit bronnen wist te bevestigen, al is deze bevestiging niet bewaard gebleven. J.G.F van Achterbergh kocht deze opvallende klok voor de inrichting van zijn buitenhuis Villa Gretha. Het was, net als nu, een bijzondere klok, vooral in die tijd bij een Hollandse familie. Een rariteit dat in de bibliotheek of salon stond en niet in de woonvertrekken. De figuur met het masker voorstellende de nacht, en dat na het laatste gezang van 12 klokslagen, met het vingertje voor de mond, 'psssst' zegt, de nieuwe dag is reeds aangebroken....

Speciale vermelding ook voor het paar prachtige Empire kandelaren dat deze klok altijd flankeerde (**lot 2350**). Het mooie art deco zilveren koffieserviesje (**lot 611**), de plateel puntvazen (**lot 2645**), maar ook het Eisenloeffel rooksetje (**lot 2644**), de Olympiade glazen (**lot 2639**) en de glazen karaffen uit Maastricht (**lot 2643**), de lindenhouten Retour d'Egypt wandapplique (**lot 2357**), alle objecten ademen de sfeer van plezier in het mooie, de wil om goed te doen en laten het oog zien van een unieke verzamelaar met een open geest voor het nieuwe en een neus voor de beste kwaliteit.

Lot 50 een 18krt. gouden broche vervaardigd door Frans Zwollo sr., circa 1915

Lot 50 betreft een unieke broche die waarschijnlijk in opdracht is gemaakt voor Willy Schüler, die de broche cadeau heeft gedaan aan zijn vrouw Selma Schüler-Wittgenstein. De broche is nog nooit uit de collectie van de familie geweest en komt nu voor het eerst op de markt.

De familie Schüler dreef een haute-couture zaak, eerst in Rotterdam, maar vanaf 1910 vestigden zij zich in Den Haag aan het Lange Voorhout. Hier presenteerde zij ieder half jaar de nieuwste haute-couture uit Parijs zoals ontwerpen van Paul Poiret, Maison Worth, Coco Chanel en Jeanne Lanvin.

Zoals gebruikelijk in die tijd probeerde Schüler & Cie het chique imago uit Parijs uit te dragen, zo sprak hun personeel uitsluitend Frans. Tot de clientèle behoorde niet alleen toenmalig koningin Wilhelmina, en de Nederlandse aristocratie, zoals bv. mevrouw Boon Hartsinck de Brauw maar ook de grootindustriëlen en andere modeliefhebbers.

Verskillende stukken zijn opgenomen in de vaste collectie van Gemeentemuseum Utrecht en het Kunstmuseum in Den Haag.

Schüler & Cie leverde niet alleen haute-couture, maar ook bont en allerlei accessoires. Volgens overlevering lieten zij opdrachten uitvoeren door lokale nijverheidskunstenaars. Willy en Selma Schüler verkeerden in kunstenaarskringen, waar zij omgingen met de heer en mevrouw Krölller-Müller, H.P. Bremmer en mogelijk ook F. Zwollo.

Frans Zwollo sr. was een Nederlandse edelsmid en sieradenontwerper. Samen met Jan Eisenloeffel heeft hij grote invloed uitgeoefend op de edelsmeedkunst.

Van 1888 tot 1892 was Zwollo werkzaam bij de firma Bonebakker en Zoon en werkte vervolgens korte tijd bij de firma Delheid in Brussel. Vanaf 1893 was hij zelfstandig zilversmid in Amsterdam, hij maakte af en toe werk in opdracht voor de firma's Bonebakker en Hoeker & Zoon.

Vanaf 1914 gaf hij les aan de academie in Den Haag, waar hij ook een eigen atelier had. Hij werkte ook in opdracht voor mevrouw Krölller-Müller.

Vanaf de oprichting in 1904 was Zwollo lid van de Vereniging voor Ambachts- en Nijverheidskunst (VANK), hij was daarnaast ook lid van Arti et Industriae.

In het Rijksmuseum te Amsterdam is de hiernaast afgebeelde broche opgenomen in de vaste collectie.

Diverse Kunstschaten

Uit verschillende particuliere collecties hebben wij weer veel bijzondere objecten bijeen kunnen brengen. Deze hebben allen zo hun eigen verhaal. Van een met zilver beslagen schildpad documentenkist uit het Spanje van het einde van de 18e eeuw (**lot 2319**) en een grote Turkse koffiekann Empire uit Amsterdam (**lot 556**) tot een 17de-eeuwse kokosnoot met zilveren beslag (**lot 2318**). Ook de historische sieraden (**lot 45**), een Meissen beeldengroep (**lot 2513**), coquilla noten snuifdoos (**lot 2313**), en een paar Zuid Europese houten chimaera (**lot 2321**) behoren tot onze toplots.

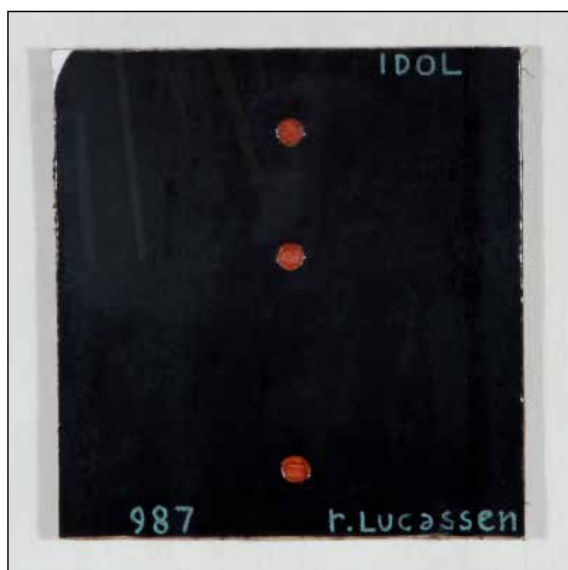

Uit de collectie van Otto Schaap, Part II van III, (lots 5000-5088)

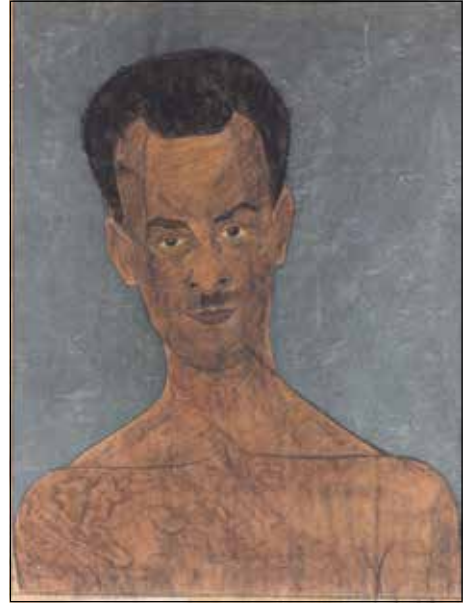
De collectie van kunstverzamelaar Otto Schaap (geb. 1933) is omvangrijk te noemen met meer dan 600 schilderijen, grafiek, installaties, sculpturen en etnografica. Nu, met het verstrijken der jaren, is het tijd afscheid te nemen van de collectie. Afgelopen jaar is reeds succesvol een gedeelte van zijn collectie geveild bij zowel Christie's Amsterdam als de Zwaan. Nu is het tijd voor Part II dat zich wederom onderscheidt door de evident grote passie van Schaap voor bijzondere objecten. Door de jaren heen leidde deze passie tot een diverse en uitgebreide verzameling waarin de nadruk ligt op Nederlandse hedendaagse kunst en etnografica. Zoals Otto Schaap in een interview met de blog 'My daily shot of Culture' vertelt: 'Verzamelen houdt je jong want je bent bezig met je geest. Koop vooral van jonge kunstenaars, ga veel zien, ga naar musea. En ga bij het kopen van kunst vooral niet af op de mening van anderen maar volg je eigen gevoel'.

De hoogtepunten van zijn collectie waren in 2008 te bezichtigen in het Stedelijk Museum Schiedam in de tentoonstelling *Kunst uit huis: Hoogtepunten uit de collectie van Otto L. Schaap*.

Samuel Jesserun de Mesquita

Onder **lotnummers 4870 t/m 4895** bieden we een particuliere collectie aan van kunstwerken van de hand van Samuel Jesserun de Mesquita (1868-1944). De kunstenaar behoort tot de belangrijkste grafici van de eerste helft van de twintigste eeuw. Zijn werk blinkt uit in eenvoud en directheid. Zo ontwierp hij verschillende omslagen voor het tijdschrift *Wendingen*. De Mesquita was de leermeester van M.C. Escher en is vooral bekend van dierenprenten, maar heeft een oeuvre dat gekenmerkt wordt door grote verscheidenheid aan technieken en onderwerpen: dieren, exotische planten en bloemen. Ook de menselijke figuur is aanwezig, naar de waarneming en vanuit de fantasie. Zijn leven lang heeft De Mesquita getekend.

Zogenaemde ‘sensivistische tekeningen’; karikaturale, bizarre werken, die vaak geestig zijn maar ook tragisch en beklemmend. Daarnaast zijn portretten in waterverf, die uiterst nauwkeurig zijn geobserveerd, tegelijkertijd intiem en afstandelijk. Vooral in het begin van zijn loopbaan heeft hij veel aquarellen gemaakt, hiervan zijn er tegenwoordig nog slechts enkele bekend. Op 1 februari 1944 werd De Mesquita gedeporteerd naar Auschwitz en vermoord.

In deze veiling o.a. een prachtige voorstudie voor een houtsnede van een Curaçauer, uit 1927 (**lot 4875**)

Uit de collectie van Remco en Deborah Campert

Omdat mijn man (Remco Campert) en ik Deborah Campert (Wolf) ons realiseren dat wij niet het eeuwige leven hebben - en hoogstwaarschijnlijk niet nog heel lang in het mooiste huis van Amsterdam zullen kunnen blijven wonen - zijn wij “doende” ons te ontdoen van bezit, waaronder kunstwerken. In de loop der jaren hebben we heel wat gekocht maar ook heel veel verkocht.

Graag wil ik hierbij benadrukken dat wij nooit een kunstwerk hebben gekocht met de intentie het ooit (met winst) te verkopen. Tussen 1980 en 2003 was ik adviseur voor ABN Amro en in die hoedanigheid heb ik 10.000 werken mogen aankopen. Remco en ik beschouwen onszelf niet als verzamelaars; wij kochten voornamelijk werk van vrienden. Mijn hoop is dat de kopers van de werken die wij nu laten veilen bij De Zwaan er veel plezier aan zullen beleven. (o.a. **lots 5119, 5122, 5163 en 5217**)

Uit de particuliere verzameling van wijlen Joop Gardien (o.a. lots 5090 – 5099A en 5150-5152)

Joop Gardien's (1954-2018) levensmotto 'we leven sober, maar vieren alles' liet hij, naast alles wat hij in het dagelijks leven deed, ook gelden in de kunstwereld. Want Joop was een ware kunstliefhebber. Met zijn bouwkundige achtergrond bracht hij een collectie bijeen die geregeld een verbinding had met bouwkunde. Vooral moderne kunst intrigeerde en inspireerde hem. Hij onderhield met verscheidene kunstenaars persoonlijk contact, zoals bijvoorbeeld met André Volten over zijn moderne architectonische stukken (**lots 5090,**

5098-5099A) of met Eddie Roos bij de aankoop van de dames sculpturen (**lots 5094**). Tijdens zijn vele buitenlandse reizen was hij, naast het bekijken van de architectuur van dat land, altijd op zoek naar een mooi kunstvoorwerp of schilderij. Zo kwamen bij één van zijn reizen de Australische Aboriginalstukken in zijn collectie terecht (**lots 5150-5152**). Naast de moderne en abstracte kunst vindt u in deze catalogus ook verscheidene kunstwerken van een stier. Dit omdat hij een sterke verbondenheid voelde met zijn sterrenbeeld stier en de daarbijbehorende lievelingskleur van Joop: rood. Een bijzondere collectie van een bijzonder en gewaardeerd man.

Uit een Nederlandse particuliere verzameling van etnische sieraden (lot 2100-2299)

In deze veiling wordt een aparte rubriek gevormd door een imposante particuliere verzameling van meer dan 500 etnische sieraden. Het is een gemengde verzameling met sieraden uit o.a. het Midden Oosten, India, Tibet, Turkemenistan, China en de *golden triangle* (Thailand, Laos, Birma). Deze verzameling vormt een uniek tijdsdocument, veel van de sieraden worden in etnische context niet meer gedragen en zijn daarom ook niet meer te vinden bij de oorspronkelijke stammen. Mede geïnspireerd door de expositie van René van der Star in de Kunsthal, Rotterdam in het voorjaar van 2002 is deze verzameling de afgelopen 30 jaar met liefde bijeengebracht door een Nederlands echtpaar met een internationale werkachtergrond.

